

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	13. september 2018

SAK NR 079-2018

ANSKAFFELSE AV ELEKTRISK ENERGI I HELSE SØR-ØST

Forslag til vedtak:

1. Styret godkjenner prosess og forutsetningene for samordnet nasjonal anskaffelse av elektrisk energi og ber administrerende direktør gjennomføre anskaffelsen.
2. Det utarbeides et eget risiko- og strategidokument som skal gi rammer og føringer for forvalters kjøp av elektrisk energi for Helse Sør-Øst. Dokumentet forelegges styret for godkjenning.

Hamar, 6. september 2018

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Denne saken legges frem for styret for beslutning om anskaffelsesprosess for kjøp av elektrisk energi til helseregionen. Anskaffelsen samordnes med de tre øvrige helseregionene. Anskaffelsen skjer i regi av Sykehusinnkjøp HF.

Forrige anskaffelse ble besluttet i styresak 015-2012-*Kjøp av elektrisk energi i Helse Sør-Øst*. Finansstrategien for Helse Sør-Øst gir overordnede føringer for den kjøpsstrategien som ble valgt (sist revidert i styresak 028-2017). Det er i styresak 017-2018 orientert om den pågående prosessen for anskaffelse av elektrisk energi, med tilhørende endring av forvaltningsstrategien.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Kjøp av elektrisk energi skjer i dag gjennom felles innkjøp for alle helseforetak i Helse Sør-Øst og porteføljeforvaltningen utføres av ekstern leverandør, Kinect Energy Group (tidligere Bergen Energi). Nåværende avtale med Kinect Energy Group løper ut 31.12. 2018. Porteføljeforvaltningen foregår på basis av føringer gitt i et risiko- og strategidokument utarbeidet av Helse Sør-Øst RHF. Dette dokumentet må i forbindelse med ny anskaffelse revideres.

I ett av de nasjonale forprosjektene for etableringen av Sykehusinnkjøp HF ble det i 2015 gjennomført en prosess for kategorisering av ulike anskaffelser innenfor spesialisthelsetjenesten. De tre andre helseregionene Helse Vest, Helse Midt-Norge og Helse Nord, har med bakgrunn i kategoriseringen gjennomført en felles anskaffelse av elektrisk kraft. Disse avtalene utløper medio 2019. Helse Sør-Øst RHF har avtale som løper ut 2018. Det er nå startet en nasjonal anskaffelsesprosess med mål om at alle regioner slutter seg til den nye avtalen. Anskaffelsesprosjektet ledes av Sykehusinnkjøp HF. De regionale helseforetakene har oppnevnt en interregional styringsgruppe for denne anskaffelsen.

I Helse Sør-Øst ble prosess for etablering av ny avtale startet i 2017 med medvirking fra helseforetakene gjennom energiledergruppen. Energiledergruppen har deltakere som er formelt innmeldt fra helseforetakene i Helse Sør-Øst for å delta i anskaffelse av energi.

Helseforetaksgruppen har et årlig forbruk på ca. 500 gigawatt-timer (GWh) elektrisk energi. I 2017 utgjorde energikostnaden ca. 155 millioner kroner eks. mva. per år (2017-kroner). Etter 2003 har den høyeste årlige kostnaden vært på ca. 266 millioner kroner eks. mva., og dette var i 2010. Samlet kostnad for energi, nettkostnad, merverdiavgift og andre avgifter utgjør i et normalår 350-400 millioner kroner. I tillegg kommer forbruk av andre energiformer slik som biobrensel, fjernvarme, gass etc. Totalt energiforbruk er på om lag 800 GWh.

I eksisterende avtale er Helse Sør-Øst RHF clearingkunde på kraftbørsen Nasdaq. Clearingkontoen garanterer at kunden gjør opp når porteføljeforvalteren på vegne av kunden kjøper og selger. Denne sikkerhetsstillelsen er det i dagens avtale Helse Sør-Øst RHF som har stilt, og på det meste har sikkerhetsstillelsen utgjort i underkant av 200 millioner kroner. Forvalter har administrert porteføljeforvaltning og fysisk leveranse, herunder finansiell sikring, risikostyring, rådgiving og administrative tjenester.

Ny avtale med forvalter skal dekke fysisk leveranse av elektrisk energi inkludert finansiell forvaltning. Helse Sør-Øst RHF blir dermed ikke egen clearingkunde på kraftbørsen. Denne rollen skal forvalter nå utføre for helseregionene på basis av felles anskaffelse. Dette er en endring i forhold til gjeldende strategi for Helse Sør-Øst RHF.

Et viktig argument for at helseforetaksgruppen Helse Sør-Øst i sin tid valgte å være clearingkunde på kraftbørsen Nasdaq, var at dette ble betraktet som den mest transparente metoden. Når det nå foreslås å overlate dette til en forvalter er hovedbegrunnelsene:

- Forvaltere har vist bedre metoder der alle handler på børs er reviderbare
- Helse Sør-Øst RHF har måttet stille kapital som garanti for kjøpt volum i forward-markedet. Dette er midler som bør fristilles
- Det er med tiden blitt mer komplekst og det krever mer administrasjon å være egen aktør på børs
- Med denne endring vil alle fire regionale helseforetak opptre likt i markedet

I den planlagte konkurransen legges det opp til at Helse Sør-Øst kan velge ytterligere tjenester fra forvalter innen rådgiving, fakturakontroll og betaling av nettavgift, rapporter av ulike slag inkludert totalt forbruk og kostnadsoversikt pr. måler mm.

Den nasjonale styringsgruppen for felles anskaffelse av elektrisk energi har anbefalt prinsipper for hva som skal ligge til grunn for tilbyderne i den felles anskaffelsen.

En viktig forutsetning er at et risiko- og strategidokument skal utarbeides i fellesskap med valgt leverandør. Det er en målsetting at dette dokumentet er mest mulig likt for regionene, men det kan eventuelt tilpasses hver enkelt region. Dokumentet skal gi føringer for hvordan kjøp av elektrisk energi skal foregå på børsen. Det vil blant annet regulere hvor mye regionene forplikter, for eksempel i avveiningen mellom kjøp i spotmarkedet (ingen binding) og mere langsiktige handel.

Siden innkjøpet skal foregå nasjonalt og ved at det legges opp til at regionene i utgangspunktet skal ha lik sikringsstrategi, foreslås det opprettet et kjerneteam bestående av representanter fra de fire regionale helseforetakene. Dette kjerneteamet skal blant annet påse at de respektive risiko- og strategiføringene blir fulgt.

I anskaffelsen forutsettes det at elektrisk energi kjøpes på børs og at denne prissikres slik det vil bli definert i risiko- og strategidokumentet.

Når det gjelder fremdrift utlyses konkurransen medio september. Evaluering forventes ferdigstilt i løpet av november med kontraktsinngåelse innen 01.01.2019.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Helse Sør-Øst RHF har i mange år vært egen aktør for kjøp av elektrisk energi på børs. Dette har vært vurdert som den mest transparente metoden. Ordningen er blitt mer krevende og kompleks, og i tillegg binder den betydelig kapital.

Når det nå foreslås at forvalter er aktør og sikrer kjøp, vil kostnaden ved bundet kapital bæres av forvalter. Denne og alle andre kostnader fordeles etter forbruk og faktureres helseforetakene. Selve kapitalbindingen belaster ikke regionens eller helseforetakenes midler til investeringer. Administrerende direktør anser alternativet hvor forvalter er egen aktør på børs som det beste, alle forhold tatt i betraktning.

Administrerende direktør forutsetter at forvalteren/leverandøren gis tydelige styringssignaler gjennom et risiko- og strategidokument, spesifikt for hver region. Dette benyttes i oppfølgingen av forvalter som må handle innenfor disse gitte rammer.

Med ny ordning frigjøres bundet kapital, for tiden i størrelsesorden 200 millioner kroner. Deler av disse midlene kan benyttes til å utvide eksisterende låneramme på 20 millioner kroner for investeringer i energibesparende tiltak. Administrerende direktør vil få dette nærmere utredet.

Administrerende direktør anbefaler at styret godkjenner prosess og forutsetningene for samordnet nasjonal anskaffelse av elektrisk energi og gir administrerende direktør fullmakt til å gjennomføre anskaffelsen. Det vil utarbeides et eget risiko- og strategidokument som skal gi rammer og føringer for forvalters kjøp av elektrisk energi for Helse Sør-Øst. Administrerende direktør vil forelegge dokumentet for styret for godkjenning.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Ingen